

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 43.

Brasiovu 19/7 Iuniu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 17 Iuniu. Honvedismulu se pune in piti6re. Una publicatiune a magistratulu de aici din 12 Iuniu cu Nr. 4424/1869 invita la intrarea in servitiulu honvedismulu r. ungurescu, c6a voluntari pe diu'a de 18, 19 si 20 Iuniu, parte de cei ce si au finitu servitiulu in armata, parte de cei dela 17 pana la 18 ani s6u cari trecura preste sortire intre 23—26 ani, care categorii si fara de ac6sta voru intra dupa lege toti cu finea an. 1869 in armat'a aparatorilor tieriei, inse cei ce voru intra acum c6a voluntari voru av6 preferint'a, ca voru intra in despartimentulu superioru de invetiamentu din Pest'a s6u prin cercuri de comande spre a se califica de suboficiri si invetiatori la exercitarile armatei de honvedi. — Se primescu pe 2 ani si eventualminte pe catu va dura resbelulu. — Magistrii de vigilia serviti primescu premia de cate 3 galbini; f. conductori si corporali cate 2 galb. si ceilalti cate 5 fl.; 6r' intrandu in servitiu mai primescu infanteristii cate 3 fl., cavaleristii cate 3 fl. 50 cr. m. a. la mana; avendu si acea fav6re, ca cei nou intrati din clasele recutarii se liber6za de obligatiunea generale de armata, pe candu altfelu ar' mai av6 a servi vr'o 9 ani si potu pretende si servitiu publicu pe basea atestatorulu. —

Pregatirile la armarea tieriei decurgu mereu, si d6ca diet'a din Pest'a n'a primitu emendamentulu propusu si aperatu de dep. Stratimiroviciu, c6a in adresa se se exprime dorint'a de neintreventiune din partea Austro-Ungariei in caus'a orientale s6u a veciniloru descantati de ei in resaritu, se p6te calcula, ca pregatirile se facu si pentru eventualitati orientali, din cari se potu sper6 fol6se, d6ca voru fi binepregatiti, in arme facia cu 6menii, cari fara stapanu nu cut6za a sufla o suflare libera si cu cei, carora le descantara de letargia, — ametiendui cu gog6sie si cu insinuari, — pana candu va sosi or'a dictaminelui imperiosu. —

Honvedismulu Ungariei e impartitu in 6 districte. Pentru Ard6lu scaunulu comandai districtuale a honvediloru e in Clusiu; deputatii inse dela Pest'a s'au dechiaratu pe lunga petitiunea comunitatii M. Osiorheului indreptata catra ministrulu de apararea tieriei cu asemenea rugare, c6a resiedint'a comandai se se sator6sca in M. Osiorheiu. Acela e punctulu strategicu, (vedi si Nr. Gazetei 13 si 14 a. c.).

Supremulu comandantu alu honvediloru archiducele Iosifu in ordinea de di emisa catra honvedi salut6 atatu pe generalii denumiti, pe officirii pretoriali si superiori, officialii militari si totu honvedismulu gregariu, provocandui, c6a se se inc6rde a exercita si cultiva t6ta junimea natiunei, care nu se afla in armat'a regulata, entusiasmanduo si facunduo apta de a apara tronulu si patri'a, facunduse ajutoriu la ceealalta armata, tienendu unii cu altii si formandu o putere, „care prin faptele sale se sil6sca istori'a a numi diu'a redicari acestei institutiuni intre cele mai fortunade si mai memorabile dile pentru tronul si natiune. —

Starea armatei austro-maghiare e 700.000 fectiori si respective 800.000 fara a se socoti aici rezerv'a aditionala, 6r' numerulu honvediloru Un-

riei se crede, ca va trece preste 100.000, pentru cari se si face provisiune atatu de monture catu si de arme. Legea armarei generale se va pune in lucrare catra finea anului.

Cam apropos la celea de susu cetimu si respunsulu ministrulu presiedinte c. Iuliu Andr6ssy, datu in sied. dietei din 14 Ianiu la interpelatiunea facuta de multu de catra dep. Svetozaru Miletics, care intrebese, d6ca ministrulu scie, ca pe grani-tiele de catra sudu se facu p6 facia pregatiri, cari prenuncia resbelu si d6ca e aplecatu a influentia la locurile respective, c6a regimulu austromaghiaru in nici unu casu se nu urmar6sca politic'a interventiuinei in privint'a Orientelui, 6r' catu privesce Bosni'a se nu urmeze politic'a de cucerire.

Ministrulu Andr6ssy si in nefiint'a de facia a lui Miletics vorbesce catu se p6te de finu, ca are fortuna a respunde, „cumca din fontan'a cea mai competenta p6te se dica, cumca pe marginile numite nu s'au facutu si nu se facu nici unu feliu de puneri la cale, cari ar' presemna resbelu.“ — „Ceea ce privesce la a d6ua intrebare“, dice Andr6ssy, „in privint'a acestia parerea mea este, cumca noi in privint'a Orientelui n'avemu altu interesu, decatu sustienerea buneloru relatiuni de vecinatate, increscamentulu s6u sporirea legaturiloru de comunicatiune si comerciulu si a securarea loru, dar' nu cucerirea — ori in ce privintia (aplause vii!).“

„Si ac6sta e acea opiniune, pe care o represent6za si a reprezentat'o regimulu maghiaru la consiliulu Mai. Sale. Inse c6a nu cumva se se explice ac6sta dechiaratiune, c6a cum regimulu maghiaru in privint'a ac6sta ar' urma unu ce din contra facia cu ministeriulu comunu, dechiaru si ac6sta, ca sustienerea pazei si principiulu neamestecarei form6za acea privintia politica, care s'a asiediatu pe imprumutat'a intielegere a ministeriului comunu cu regimulu maghiaru“ — (aplause generale).

„Intr'aceea inse, fiindu ca onoratuulu deputatu intielege a d6u'a parte a intrebarei asia, c6a principiulu neamestecului preste totu se se sustiena pentru orice casu, aflu necesariu a insemna si acea, ca aplicarea principiului de neamestecare catra resaritu are o conditiune si o margine naturale si ac6sta: neamesteculu altora.“

In fine dice, ca acestea le socoti a fi necesarie c6a respunsu la intrebarea pusa, care dupa cum pretinse interpelatoriulu a latitu nescari neodihniri in statele vecine“ (indlungate spresiuni de complacere). —

Sub conditiunea si marginele cele mai naturali se potu intielege si pretensiunile cele de demultu ale cor6nei St. Stefanu pana la marea n6gra, ca-ci fura reprezentate si la incoronare prin flamur'a Romaniei. Asta o totu cantara diurnalele maghiare, incependu dela 1861 inc6ce si vedemu, ca totu de ac6stea cantara si octobristii, cari sparsera ghiati'a lumii maghiare. De acestea cant6 si Zichy si vedemu, ca pana astadi marginea cea naturale nu prevr6 a se da uitarei. —

In camer'a Romaniei inca se decise contingentulu de armata pe anu cu 7200 tineri in sied. camerei din 29 Maiu, fara a pune in executiune legea de armarea tieriei, — candu se primi si tractatulu incheiatu intre Romani'a, Austri'a si Rusi'a

pentru navigatiunea Prutului, care proiectu de vr'o 2 ani facutu, se va pune acum in lucrare. —

Necrologu.

Ioane Popu-Baritiu, parochu in Petridulu-de-midilocu, apr6pe de Turd'a, membru alu asociatiunei transilvane romane, repaus6 in Domnulu in s6r'a din 31 Maiu c. n. in etate de 84 de ani apr6pe si f6 inmortatatu langa parintii, mosii si strabunii sei la beseric'a edificata prin ingrigirea si in parte prin spesele sale, dupace sierbise la altariulu Domnului tocma 60 de ani, adica din Maiu 1809 pana in 1869, din care periodu trei ani petrecuse c6a parochu in Juculu-de-diosu (comit. Clusiu), 6ra restulu intregu in loculu nascerei sale, de unde se si mut6 la alta vi6tia.

Sfer'a de activitate a ori-carui parochu din comunele rurali este din natur'a lucrului si dupa pusetiunea sa atatu de marginita, in catu la unulu c6a acela tocma si pre langa cea mai buna vointia prea raru i se da ocaziune de a se arata in lume cu nu sciu ce fapte, de care se se intereseze necum viitoriulu, dara nici chiaru contemporanii sei. Pastorirea intiel6pta si exemplaria a poporaniloru, educatiunea si institutiunea familiei, d6ca o are, si portarea unei economii mai rationabile, cam acestea suntu sferele de activitate, in laintrulu carora se intorcu parochii nostrii din comunele rurali. Parochulu Ioane Baritiu dusu de parintii sei la sc6la in etate de 9 ani, isi facuse cursurile de invetiatura in Blasiu, Clusiu si Aradu. In Blasiu fusese si elu unulu din elevii cunoscutiloru trei barbati de sciintia, Samuilu, Georgie si Petru, cum si alu celorlalti profesori contemporani, cari inflacarati de am6re catra natiune si patria, pana pre la inceputulu acestui secolu alu 19-lea transplantasera in sinulu natiunei loru cu celu mai raru devotamentu ideii si cunoscintie castigata in Europ'a meridionala si apus6na. In t6ta vi6ti'a sa elu vorbiea cu mare pietate despre profesorii sei; nu ascundea defectele loru, le escus6 inse totud6un'a cu caracterulu tempului, in care au vietuitu si au suferitu acei 6meni. Se parea inse, ca tenerimei din timpulu seu ii placuse de Georgie Sincai mai multu c6a de toti ceilalti; ceea ce se explica din temperamentulu celu infocatu si din caracterulu decisu alu lui Sincai; 6ra cu inaintarea etatei audieai pe parochulu Ioane dicundu catra fiii sei cei mai mari: Me, luative s6m'a, se nu patiti si voi c6a Sincai. Sciti voi ce ve dicea mosiu-vostru: Nu e buna invetiatur'a multa fara mente si mai multa; 6ra: Theoria sine praxi, sicut rota sine axi. Acestu feliu de proverbiala si aforisme betranesci nu prea au val6re la tenerime, ele intra pre una urechia si esu pe ceealalta. Tenerimea crede cam dupace se bufnesce cu capulu de pragu susu si diosu, asia e lumea si cursulu ei.

Parochulu Ioane Baritiu a sacrificatu dupa poterile sale multu pentru crescerea si institutiunea filorulu sei, nici odata inse n'a incuviintiatu, c6a vreunulu din ei se-si paras6sca patria; unu adeveratu ardel6nu conerescutu cum amu dice, cu muntii si cu valile patriei sale, lui ei era preste potintia, c6a se-si faca idea de vreuna alta patria, care se se p6ta asemena cu Transilvani'a lui. Indata din anii de antai ai publicitatei romanesce elu citea regulatu

